

Zoch Tímea

Túl forró nyár

A miénk volt az egyik legnagyobb ház, így amikor az oroszok megérkeztek Nagykőrösre '45 tavaszán, nem csodálkoztunk, amikor hozzánk kopogtak be. – Mi van? -nyitott ajtót Eszti, a nővérem, direkt nem a kis cselédet küldve. – Mi áz, hogy mi ván? Inkább tessék! – mondta egy kopasz, bajszos férfi akcentussal, a háta mögött másik négy katona várakozott. Beköltöztek. Lujzi, a nővérem kislánya kétéves volt, az apukája, vagyis a sógorom valahol még a fronton. Lujzi örült az új embereknek, bácsi, bácsi, fel a babát, mondogatta, és az orosz őrnagy meglóbálta a levegőben, amit a gyermek kacagással jutalmazott. Ennek ellenére, persze nem szerettük, hogy ott vannak. Rengeteget zabáltak, de féltek ám, a nővéremnek vagy nekem meg kellett kóstolnunk az ételt, hogy nem mérgezzük-e meg őket. Meg sem fordult a fejünkben. Gyönyörű tavaszunk volt, sokat ültünk mind kint a kertben, a kovácsműhelyünkben pedig most is dolgozott János, a falábú, akit nem vittek el, hallottuk az üllőn a kalapácsát, de hozzánk szinte sose jött be. – Gyevocska, te Rozi – szólt egyszer csak oda az egyik katona, ahogy ültünk a verandán. – Hány éves vagy? Hatodik elemibe jártam, egy év kimaradt, amikor tüdőgyulladásom volt. – 15 – mondtam halkan, mert tudtam, hogy nem látszom annyinak, vézna jószág voltam – bár elég erős, mert már kiskoromtól fogva ki kellett vennem a részem a földeken a munkából. A szüleink meghaltak, Eszti és Géza bácsi magához vett, de inkább cselédnek, mint rokonnak. A katona felvonta a szemöldökét, nyilván fiatalabbnak nézett. Az őrnagytól tartottunk. Bár kistermetű volt, de hirtelen haragú, ha ivott – márpedig általában ivott –, akkor még hirtelenebb. Olyankor fogdosta Esztikét. A nővérem rákiabált, hagyjál, te állat - nem volt szívbajos típus. Az őrnagy röhögött. Eltelt két hónap, forró nyár közeledett és egyre fullasztóbb volt a légkör is. Az orosz katonák ingerlékenyebbek lettek, hisz valójában nem csináltak semmit, csak ettek, ittak, aludtak, sétáltak. Az egyik néha harmonikázott. Egyszer azt mondták, vége a háborúnak, de nem hittük, mert itt maradtak. Egy különösen fülledt estén különösen sok bor fogyott. Kánikula volt kint és bent, katlannak érződött az ebédlőnk. Vacsora után voltunk, a nővérem épp pogácsákat hozott be.

Eta zsensina, figurisztaja sljuha – pillantott az őrnagy Esztikére és a szeme fel-le járt annak kerek fenekén, szülés után megvastagodott vádliján, telt mellein, amit még feszített a tej. Zavarba jöttem, ki akartam menni. Az őrnagy felállt, lassan odament a nővéremhez, aki épp az üres boros kancsóval igyekezett kifelé. Hátról átölelte a derekát, és jól magához szorította. – Hagyjál már, te állat! – csattant Eszti hangja, de most a szokásos felháborodáson kívül ijedtség is csendült benne. A többi katona vigyorgott, bennem megfagyott a vér, aztán éreztem, ahogy az arcomba szalad. Ami azután következett először olyan volt, mint egy abszurd tánc. Az őrnagy magafelé perdítette a nővérem, aki próbált hátrálni, de a két izmos kéz nem engedte. Jobbra léptek, majd balra, dülöngéltek. Eszti legugolva próbált kibújni az erőszakos ölelésből, egyik lábát hátranyújtva. Tangó, láttam ilyet egyszer a kocsmában vendégszínészekről, akik csak pár napig maradtak a városban. Az ő arcuk is ilyen komoly volt, mint most a férfié és a nénémé. Eszti már vörös volt az erőlködéstől, az őrnagy arca viszont sápadt, pedig keményen kellett küzdenie, hogy megtartsa az erős, nagydarab nőt. A többi katona eleinte csendben figyelt, aztán biztató kurjantásokat hallattak. Az egyik egy mozdulattal lesöpört mindent azt asztalról. Ijesztő robajjal hullott a porcelán és az üveg, a bor vöröse szétfolyt az asztalon és a földön, pogácsák szóródtak szerteszét. Hirtelen mintha kívülről látnám magam, felpattantam önkéntelenül. Közben még két katona állt fel, lefogták Esztikét, egyszerre jajdultunk fel. Gyereksírás hallatszott a háttérből. Lujzi felébredt – jaj, istenem, csak ki ne jöjjön a kiságyából. A három férfi az asztalra lökte Esztit,

én ott álltam egész közel, zsibbadt végtagokkal, értelmes gondolatok nélkül. Akkor megláttam a kenyérvágó kést a tálalón.

Ez a baromállat már a szoknyám alá nyúlkal, nincs az az isten, hogy hagyjam, lerúgom magamról, mint egy veszett kutyát, azt biztos. A lában előrelendül, a férfi megtántorodik, de a másik két katona lefogja a bokám. Csapkodok a karjaimmal, belemarok előbb az egyik, majd a másik arcába. Újra rúgni próbálok, de az őrnagy már rajtam fekszik, csak vergődök. Dögljön meg, ebből nem eszik! Ekkor a szemem sarkából meglátom Rozit, kifejezéstelen tekintetét. Ne – nyögöm, de ebben a helyzetben sok értelme nincs. Az őrnagy hirtelen rámzuhan, üvölt, majd lefordul a földre. A két társa döbbenten elenged. Felülök és hátrasimítom a hajam. Ketten állnak velem szemben. Rozi egy kés tart ernyedten és bizonytalanul, János, a kovácsunk pedig egy baltát, amelynek véres a fémje. Lassan leengedi, lehajtja a fejét és csendben így szól: – Na. Ami megtörtént: megtörtént. A többi a rendőrség dolga.